



miasta dla rowerów

Zmiany w ustawie PoRD

ustawa z 1 kwietnia 2011, Dz.U. nr 92 poz. 530

Marcin Hyla, www.miastadlarowerow.pl



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA AGENCJA WSPARCIA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY





Zmiany PoRD w 2011 roku

„Rowerowa” ustawa Prawo o Ruchu Drogowym

- Przyjęta przez Sejm **1.04.2011**
- **25 luty**: 278 głosów za, 137 wstrzymujących się, **0 przeciw** (potem 1 poprawka Senatu)
- Ustawa reguluje kwestie **ruchu rowerów** oraz likwiduje **sprzeczności** między ustawą a umową międzynarodową – Konwencją Wiedeńską o Ruchu Drogowym z 1968 r. (Dz. U. nr 5 z 1988 roku, pozycja 40 i 44).
- Wchodzi w życie **21 maja 2011** (D.U. Nr 92 z 6 maja 2011 roku poz. 530)



Zmiany PoRD w 2011 roku

Krótką historia ustawy

- Nowelizacja ustawy PoRD w 2001 roku skreśliła art. 27 ust. 2, nakazujący pojazdowi skręcającemu ustąpienie pierwszeństwa rowerzyście jadącemu drogą rowerową na wprost (Dz. U. z 2001 r., Nr 129, poz. 1444),
- Postawiło to pod znakiem zapytania sens budowy dróg rowerowych: rowerzysta na każdym skrzyżowaniu musiał się zatrzymywać



Zmiany PoRD w 2011 roku



Skreślenie art. 27 ust. 2: pierwszeństwo ma auto



Zmiany PoRD w 2011 roku



Skreślenie art. 27 ust. 2: pierwszeństwo ma auto



Zmiany PoRD w 2011 roku

Skutki nowelizacji z 2000 roku

- 3/4 zdarzeń (wypadki, kolizje) z udziałem rowerzystów na skrzyżowaniach osygnalizowanych (z działającą sygnalizacją!) w Warszawie nie było skutkiem wjazdu któregośkolwiek uczestnika na czerwonym świetle. Chodzi o relacje skrętne!
- Nastąpiła demoralizacja kierujących pojazdami
- W Niemczech nie obejrzenie się kierowcy w prawo do tyłu przed skrętem jest powodem niezdania egzaminu na prawo jazdy.



Zmiany PoRD w 2011 roku



Sygnalizacja, segregacja i trzy rodzaje kolizji



Zmiany PoRD w 2011 roku

Działania organizacji pozarządowych

- NGO zidentyfikowały sprzeczność ustawy z Konwencją i skutki prawne tej sprzeczności (2003)
- Dzięki zaangażowaniu w przygotowanie inwestycji rowerowych w Polsce (projekt GEF w Gdańsku, zespół zadaniowy w Krakowie, inne) organizacje społeczne mogły ocenić wpływ regulacji na projektowanie i użytkowanie infrastruktury



Zmiany PoRD w 2011 roku

Działania organizacji pozarządowych

- W 2004 roku poinformowaliśmy KRBRD i Komendę Główną Policji o sprzeczności ustawy z Konwencją Wiedeńską o ruchu drogowym oraz wystąpiliśmy do RPO (2007)
- Żadna z tych instytucji nie zajęła się sprawą
- RPO wystąpił do min. Grabarczyka dopiero w 2009 roku – dopiero po tym, kiedy sprawą zajęła się Parlamentarna Grupa Rowerowa i zgłoszono pierwsze interpelacje poselskie



Zmiany PoRD w 2011 roku

Podstawa zmian

- Ekspertyza Biura Analiz Sejmowych sygn. BAS-WAL 906/08 z 10 kwietnia 2008
- Wg BAS posłowie w 2001 roku wprowadzili do ustawy zmiany zastrzeżone dla umowy międzynarodowej, a zatem **bezsłowne**
- Skreślenie art. 27 ust. 2 w połączeniu z art. 33 ust. 4 jest **sprzeczne** z art. 16 ust. 2 Konwencji Wiedeńskiej o Ruchu Drogowym (Dz. U. nr 5 z 1988, poz. 40 i 44)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Konwencja vs. PoRD



Zmiany PoRD w 2011 roku

Projekt zmian: cele

- Eliminacja sprzeczności ustawy z Konwencją Wiedeńską
- Odpowiedź na rozwój rynku (opony zimowe z kolcami, rowery elektryczne)
- Likwidacja licznych absurdów, dyskryminujących rowerzystów
- Wszystkie proponowane przepisy to kopia rozwiązań sprawdzonych w innych krajach UE (z wyjątkiem jazdy po chodniku)



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art. 2

- Nowa definicja drogi rowerowej (tylko wydzielona)
- Pas ruchu dla rowerów (na jezdni)
- Śluza rowerowa (na skrzyżowaniu)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Droga dla rowerów



Zmiany PoRD w 2011 roku



Pas ruchu dla rowerów



Zmiany PoRD w 2011 roku



Śluza dla rowerów klasyczna (Berlin)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Śluza dla rowerów (Dublin, ruch lewostronny)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Śluza do skrętu w lewo (Amsterdam)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Śluza do skrętu w lewo (Berlin)



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art 2 (ciąg dalszy)

- Rower: do 0,9 m szerokości
- Wózek rowerowy: powyżej 0,9 m szerokości
- Dopuszczony wspomagający napęd elektryczny o mocy do 250W i 48V
- Dostosowanie rowerów do infrastruktury rowerowej (dwukierunkowa droga rowerowa – 2,0 m, rowery muszą się na niej mieścić) i rozwoju rynku (rowery elektryczne)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Taki rower nie mógł korzystać z dróg rowerowych



Zmiany PoRD w 2011 roku



Ani taki (i to ze wspomaganie elektrycznym)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Velotaxi, Amsterdam – 1,1 m szerokości



Zmiany PoRD w 2011 roku



Velotaxi, Warszawa





Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art. 16 i 24

- Dopuszczenie jazdy środkiem pasa ruchu (nie „środkowym pasem”!) na skrzyżowaniach: eliminacja wyprzedzania „na gazetę” i spychania na sąsiedni pas ruchu, poprawa widoczności rowerzysty.
- Uchylenie nakazu zjechania na pobocze i zatrzymania się „w celu ułatwienia wyprzedzania” (dot. „pojazdów bez silnika”)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Na rondzie najbezpieczniej jechać środkiem!



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art. 24

- Dopuszczenie wyprzedzania przez rowerzystę powoli jadących pojazdów z prawej strony (tu pojazdy wyprzedzane mogą przyśpieszać)
- Dziś rowerzysta jadący 15 km/godz. może być wyprzedzany z lewej przez samochody jadące 16 km/godz., ale jeśli one w korku zwolnią do 5 km/godz. - rowerzysta musi zwolnić do 4 km/godz. Nie może wyprzedzać!
- Rowerzysta może wyprzedzać z lewej – ale jest to niebezpieczne (powrót do prawej krawędzi!)



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art. 27

- Pojazd zmieniający kierunek jazdy musi ustąpić pierwszeństwa rowerzyście jadącemu na wprost po jezdni, pasie ruchu dla rowerów, drodze rowerowej lub innej części jezdni, którą zamierza opuścić
- W połączeniu z uchyleniem art. 33 ust. 4 przywraca to zgodność z Konwencją Wiedeńską o ruchu drogowym



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art. 33

- Dopuszczenie jazdy rowerzystów obok siebie, jeśli nie powoduje to utrudnienia dla innych uczestników ruchu drogowego
- Zapis ten m.in. legalizuje treningi kolarzy szosowych, jeżdżących w peletonie
- Pozostał zakaz jazdy „obok innego pojazdu” ale jest on bezskuteczny, gdyż zalegalizowano wyprzedzanie z prawej, a w tej sytuacji pojazd wyprzedzany może zwiększać prędkość. Autor bezskutecznego przepisu – MSWiA.



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art. 33

- Obowiązek korzystania z drogi dla rowerów lub pasa ruchu dla rowerów jeśli są wyznaczone dla kierunku, w którym porusza się rowerzysta
- Zasady korzystania ze śluzy rowerowej w jezdni (rowerzyści mogą ustawiać się obok siebie, muszą ją opuścić natychmiast po otwarciu ruchu na skrzyżowaniu)



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art. 33

- Skreślenie art. 33 ust. 4 - „*na przejeździe rowerowym zabrania się wjazdu pod nadjeżdżający pojazd*”
- Zapis ten był **sprzeczny** z nowym art. 27 ust. 1a (Konwencja Wiedeńska) oraz art. 25 ust. 1 („zasada prawej ręki”)
- Usunięcie art. 33 ust. 4 wymaga wprowadzenia oznakowania na **niektórych** przejazdach rowerowych (prawdopodobnie ok. 2-3%)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Znak B-20 na drodze rowerowej (Połczyn Zdr.)



Zmiany PoRD w 2011 roku



Linia zatrzymań na drodze rowerowej (Kraków)



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art. 33

- Dopuszcza się wyjątkowo jazdę rowerem po chodniku ponad katalog obecnie obowiązujący (opieka nad dzieckiem do lat 10, prędkość na jezdni powyżej 50 km/godz.) - chodzi o ekstremalne warunki pogodowe (lód, śnieg, ulewny deszcz, gęsta mgła)
- Lepiej, żeby rowerzysta na lodzie przewrócił się na chodniku, niż na jezdni przed samochodem który nie może zahamować.



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – art. 60 i 63

- Dopuszcza się używanie opon z trwale umieszczonymi w nich elementami przeciślizgowymi (kolcami) w rowerach (projekt druk 2771 ale nowelizacja weszła w życie już w 2010 roku)
- Dopuszcza się przewóz dzieci w przyczepce ciągniętej przez rower



Zmiany PoRD w 2011 roku



Opona rowerowa z kolcami



Zmiany PoRD w 2011 roku



Przyczepka do przewozu dzieci



Zmiany PoRD w 2011 roku

Zmiany przepisów – rezultaty

- Prostsze i łatwiejsze tworzenie infrastruktury rowerowej w miastach, zwłaszcza infrastruktury „miękkiej” (pasy, śluzy)
- Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach (śluzы rowerowe, dopuszczenie jazdy środkiem pasa ruchu)
- W Polsce ok. 95% infrastruktury rowerowej to drogi rowerowe (wydzielone), na Zachodzie – ok. 70-80% infrastruktury rowerowej to pasy ruchu dla rowerów w jezdniach!



Zmiany PoRD w 2011 roku

Depenalizacja bezpiecznych zachowań

- Jazda parami i w peletonie
- Wyprzedzanie z prawej strony
- Przewóz dzieci w przyczepkach rowerowych
- Dopuszczenie rowerów trójkołowych na drogi rowerowe (do 0,9 m szerokości)
- Legalizacja napędu elektrycznego w rowerach
- Używanie opon zimowych z kolcami
- Jazda po chodniku w ekstremalnych warunkach pogodowych



Zmiany PoRD w 2011 roku

Co dalej?

- Korekta rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych
- Korekta rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków dla znaków i sygnałów drogowych („Czerwona Książeczka”)
- Korekta rozporządzenia w sprawie warunków technicznych pojazdów
- Poza PoRD – korekta rozporządzenia w sprawie warunków technicznych dróg publicznych



Zmiany PoRD w 2011 roku

„Czerwona Książeczka”

- Liczne błędy i sprzeczności, mimo to stosowana i dotąd nie nowelizowana
- Wyznaczanie pasa ruchu dla rowerów wymaga „eliminacji zatrzymania pojazdów” - a to jest możliwe wyłącznie przez zakaz ruchu wszelkich pojazdów (włącznie z rowerami)!
- Dwukierunkowy pas ruchu dla rowerów sprzeczny z ustawą (pierwszeństwo na skrzyżowaniu)



Zmiany PoRD w 2011 roku

Konieczność doprecyzowania przepisów

- „Czerwona książeczka” wymaga automatycznej detekcji pojazdów – rower jest pojazdem!
- Sygnalizatory dla pojazdów muszą być trójkomorowe (Konwencja Wiedeńska o znakach drogowych) – rower jest pojazdem!
- Przyciski uruchamiające sygnalizację dla rowerzystów są sprzeczne z prawem. Należy je zalegalizować, ale tylko w niektórych przypadkach. Rowerzyści muszą być wykrywani automatycznie!



Zmiany PoRD w 2011 roku



Bo polskie miasta przesiadają się na rower!



**miasta
dla
rowerów**

www.rowery.org.pl

www.miastadlarowerow.pl



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWY FUNDUSZ SPÓŁNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

